

Ministerie van Economische zaken
T.a.v. Staatsecretaris S. Dijksma
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Datum : 14 juni 2013
Ons kenmerk : 13 – B249
Doorkiesnummer : 030 69377 21 (Cees Witkamp)
Betreft : effectieve vergroening van het GLB en wijzigingen agrarisch natuurbeheer

Geachte mevrouw Dijksma,

Hierbij vragen wij uw aandacht voor de volgende twee onderwerpen:

Effectieve vergroening van het GLB.

De aanstaande Landbouwrap van 24 en 25 juni is cruciaal om te waarborgen dat het GLB een zinvolle bijdrage gaat leveren aan een duurzame landbouw en een duurzame bescherming van het milieu. Het is de laatste kans om zorg te dragen voor een positieve uitkomst van de onderhandelingen die op dit moment nog steeds plaatsvinden. Sinds de start van de hervorming van het GLB hebben wij benadrukt dat publiek geld voor publieke doelen ingezet moet worden. We hebben aangedrongen op een politiek die garant stond voor duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, en een duurzame landbouw en voedselveiligheid. De huidige trilogieronden lijken echter geen garanties te geven dat deze doelen behaald zullen worden. De huidige praktijk van vergoedingen voor agrariërs, zonder duidelijke koppeling aan maatschappelijke- c.q. groene diensten, lijkt te worden voortgezet. Ook het uitsluiten van grote delen van het Europees landbouwareaal van vergroeningsmaatregelen is een slechte zaak en toont aan dat de vergroening onvoldoende serieus genomen wordt.

Voorafgaand aan de belangrijke onderhandelingen op 24 en 25 juni, willen wij uw aandacht vragen voor 7 sleutelpunten waarbij een meer flexibele benadering vanuit de lidstaten nog steeds voor een beter resultaat kan zorgen voor een duurzame landbouw:

- 1) Herstel de minimum bijdrage van 25% van het Plattelandsontwikkelingsprogrammabudget t.b.v. milieumaatregelen;
- 2) Maak onwettige dubbele betalingen en vage “equivalente” vergroeningspraktijken onmogelijk;

- 3) Vergroening is niet vrijblijvend; op niet nakoming dient een effectieve sanctie te staan;
- 4) Verzeker totale bescherming van waardevolle graslanden, bijvoorbeeld die nog nooit gescheurd zijn;
- 5) Zorg voor milieuvriendelijk beheerde EFA's, dus zonder primaire landbouwfunctie en zonder schadelijke chemische bestrijdingsmiddelen;
- 6) Verzeker nakoming van de EU wetten op het gebied van pesticidengebruik wanneer EU subsidies ontvangen worden;
- 7) Maak modulatie van pijler 1 naar pijler 2 niet extra moeilijk door nationale co-financiering hiervoor te eisen.

Wij roepen u op deze punten in te brengen bij de Landbouwwraad op 24 en 25 juni in Luxemburg.

Wijzigingen in het agrarisch natuurbeheer.

Op 6 juni heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop u het agrarisch natuurbeheer in de nabije toekomst gestalte wilt geven. U kiest hierbij duidelijk voor een collectieve aanpak via een brede, streekgedragen beweging, waarbij agrarisch natuurbeheer wordt toegepast in die gebieden die het meest kansrijk zijn.

Uw keuze sluit goed aan op de "Verbetervisie agrarisch natuurbeheer" zoals die door ons op 4 maart is gepresenteerd. Op een aantal punten echter hebben we nog steeds grote zorgen.

De rol van kennis

In uw visie geeft u aan dat een collectief kan bestaan uit agrariërs en andere landgebruikers. U geeft ook aan dat deze collectieven in de komende jaren veel verder geprofessionaliseerd moeten worden. De jarenlange ervaring van Vogelbescherming Nederland en Landschapsbeheer Nederland met collectieven is dat onvoldoende gebruik gemaakt wordt van kennis bij andere organisaties om de uitvoering naar een hoger peil te trekken. Dat is in essentie ook niet vreemd, omdat boeren vooreerst voedsel produceren en mogelijk in tweede instantie pas natuur. Boeren zullen dan ook altijd meer investeren in kennis, nodig voor voedselproductie, dan in kennis voor het realiseren van natuur en het borgen van de landschapskwaliteit. Natuur- en landschapsorganisaties hebben juist tot doel natuur te realiseren. Zij investeren en zijn actief op zoek naar nieuwe kennis om te gebruiken in de uitvoering. In onze visie bestaat een collectief daarom behalve uit landgebruikers, ook uit natuurorganisaties, waterschappen, recreatieorganisaties, enzovoort. Een collectief enkel bestaande uit boeren zou in onze visie niet mogelijk kunnen zijn. Wij adviseren u daarom dan ook direct te starten met het professionaliseren van deze brede collectieven in plaats van alleen agrarische collectieven.

Naar Resultaten!

U heeft een duidelijke ambitie neergelegd om het agrarisch natuurbeheer effectiever te maken. Het is ons echter niet duidelijk hoe in het gebiedsaanbod de ecologische effectiviteit van het aanbod getoetst wordt. We hebben een paar recente gebiedsoffertes ingezien waarvan de effectiviteit niet kon worden aangetoond. Maatregelen zijn niet gebaseerd op actuele kennis, bestaande kennis wordt niet of onvoldoende toegepast en de ambitie is onduidelijk. Wij zouden graag met u meedenken over hoe de ecologische effectiviteit gewaarborgd kan worden.

In uw nota geeft u aan verhoging van het waterpeil als belangrijke maatregel te zien voor het behalen van natuurdoelen. Dit ondersteunen we van harte, maar er moeten wel voldoende middelen tegenover staan. We zouden u daarom willen verzoeken gebruik te maken – naast de LFA mogelijkheid in pijler 2 – ook de 5% uit pijler 1 voor gebieden met natuurlijke handicaps in te zetten om daarmee de agrariërs die werkelijk een op weidevogels afgestemd waterpeil willen realiseren, goed te kunnen compenseren.

Aansluitend hieraan zijn we eveneens geïnteresseerd met u van gedachten te wisselen over de nationale invulling van het nieuwe plattelandsontwikkelingsprogramma POP voor de komende periode.

Met vriendelijke groet,

mede namens Vereniging Natuurmonumenten, Landschapsbeheer Nederland en De 12 landschappen

Fred Wouters
Directeur

